

Trainen van dieren

> Inger van der Laan

Voor sommige diersoorten die we houden is het alledaagse praktijk om met ze te trainen. Zo leert een veulen vaak al jong een halster te dragen en aan een touw mee te lopen en gaat een puppy mee naar de hondencursus. Gewoon om de dagelijkse omgang met deze dieren te vergemakkelijken.

Dieren op de kinderboerderij zijn vaak van jongs af aan gewend aan contact met mensen. Ze zijn hierdoor mak en benaderen mensen vaak zonder problemen. Al kunnen sommige situaties in de omgang, zoals het verplaatsen, bekappen van de klauwen of andere behandelingen veel stress opleveren. Dit kan er ook toe leiden dat dieren angstig worden of bepaalde situaties zullen vermijden. Hoewel deze dieren vaak veel contact hebben met mensen en ook regelmatig in handen komen, wordt gerichte training nog weinig toegepast, terwijl dit voor mens en dier veel voordelen met zich mee kan brengen.

Wat is training?

Door middel van training leer je het dier bepaalde gewenste aanpassingen te doen in het gedrag op een commando (bv. stem of handgebaar). Hiervoor kunnen verschillende trainingsmethodes worden ingezet.

Kenmerkend voor een training is dat het dier beloond wordt voor goed gedrag, waardoor het gemotiveerd wordt om het beloonde gedrag te blijven vertonen. Hiervan wordt gebruik gemaakt om het gedrag steeds verder te vormen tot het uiteindelijk gewenste gedrag.

Training kan voor verschillende doelen worden ingezet:

- Publieksdemonstraties (bijv. demonstraties in dierentuinen of circussen).
- Husbandrytraining: vergemakkelijken van dagelijkse verzorging en uitvoering behandelingen.
- Neerzetten van prestaties in de sport (bijv. paarden en honden).
- Wetenschappelijk onderzoek (proefdieren).
- Stimulatie van dieren (als vorm van gedragsverrijking).

Tips en voorwaarden voor een succesvolle training:

- Bepaal vooraf wat je met het dier wilt bereiken en of dit mogelijk is.
- Maak een stappenplan, waarin je aangeeft op welke manier je het einddoel wilt bereiken.
- Hou een logboek bij, waarin de vorderingen worden bijgehouden.
- Train regelmatig, maar hou de trainingssessies kort.
- Verdiep je in training (leerprincipes) en diergedrag.

Training op kinderboerderijen

Ieder dier is te trainen. Al zijn er wel sterke verschillen tussen diersoorten en individuen. Het grote voordeel dat kinderboerderijen hebben, is dat de dieren al gewend zijn aan mensen. Onbewust wordt er al wel aan training gedaan, zoals het mak maken van jonge dieren, het aan een touw meelopen van de ezel of soms het melken van de koe. Al met al gedragingen die het dier geleerd moeten worden en die de omgang vergemakkelijken. Er zijn echter nog veel meer mogelijkheden waarin training voordelen met zich meebrengt: voor de verzorger, die gemakkelijker de behandelingen kan uitvoeren. Het dier dat hierdoor minder stress ervaart, waardoor het welzijn wordt verhoogd.

In dierentuinen wordt al veel getraind met dieren. Met name bij grote dieren, zoals olifanten, vergemakelijkt het de verzorging.

Hieronder twee voorbeelden van kinderboerderijen, die zeer bewust gekozen hebben voor het trainen van dieren als onderdeel van de verzorging.

Vooruit met de geit op De Schoterhoeve

Kinderboerderij De Schoterhoeve uit Haarlem is sinds kort gestart met het trainen van de dieren voor 'husbandry' doeleinden. Beheerder lems Tervoort legt uit: 'Dit houdt in dat de dieren worden getraind om gezondheidschecks te kunnen uitvoeren, bijvoorbeeld controle van de vacht of het gebit of een dier eenvoudiger te kunnen behandelen.'

In eerste instantie traint lems met een geit. Deze geit leert om netjes te blijven staan bij het omdoen van de halsband. Daarna moet zij de behandelafel op lopen en vervolgens met haar neus stil tegen een

bepaald voorwerp (een target) aan gaan staan, zodat ze rustig onderzocht of behandeld kan worden. Dit vergemakelijkt de behandeling voor de medewerkers en de dierenarts. Niet alleen leert de geit rustig te blijven staan, ook staat het dier hierbij meteen op werkhoopte.

Ook voor de geit heeft dit voordelen. Door de training komt ze in handen en leert dat zij voor meelopen en stilstaan een beloning krijgt. Doordat de dieren hier vooraf al aan gewend zijn, worden zij hier niet pas mee geconfronteerd op het moment dat een behandeling nodig is, waarbij het vangen en vervolgens vasthouden vaak veel stress met zich meebrengt. Zeker als behandelingen vaker terugkomen (zoals klauwbekappen) is het praktisch als het dier rustig reageert. Ook het gedrag van de geiten richting het publiek kan hierdoor positief beïnvloed worden (minder weglopen, makkelijker aanrakingen toestaan).

lems is enthousiast hierover: 'De bedoeling is dat hierna alle geiten worden getraind. Dit is een tijdrovende activiteit, maar levert uiteindelijk ook veel voordeel op'. Zodra lems weet welke trainingsmethode het beste werkt bij dit doel, zal zij ook haar stagiairs begeleiden bij het trainen van de geiten als onderdeel van hun stage. Zelf volgt lems momenteel een opleiding, waarin zij leert over gedrag en trainingsmethoden bij dieren.

[Lees verder >>](#)

>> Vervolg van de vorige pagina

Kunekunes leren liggen voor medische behandeling

Ook bij Educatief Agrarisch Centrum 'De Kiep' in Vries wordt getraind met dieren. Beheerder Aaldert van der Tuuk licht toe: "We proberen bij de Kiep veel te doen aan het welzijn van mens en dier. Gerichte training van onze dieren is daarbij een zeer welkome aanvulling op wat we normaal al allemaal doen. Wij zijn sinds kort gestart met training van Mindy, één van onze Kunekune varkens. Deze varkens zijn erg vriendelijk en mak en houden van aandacht van mensen.

Maar als de dierenarts komt of als hun klauwen verzorgd moeten worden, schieten ook onze varkens in de stress. Einddoel van onze training is dat Mindy straks keurig op commando gaat liggen, zodat wij haar lichamelijk kunnen onderzoeken en zo nodig behandelen. Hiermee is de behandeling minder stressvol en hoeft bijvoorbeeld niet meer gekozen te worden voor een eventuele verdoving die niet zonder risico's is."

Aaldert geeft als kanttekening aan dat hij nog kijkt hoe hij de regelmatig terugkerende trainingssessies goed kan inpassen in het dagelijkse werk. "Maar als het trainen van Mindy uiteindelijk succesvol is, gaan we dit zeker uitbreiden naar andere dieren binnen De Kiep." Daarbij wil hij ook cliënten laten meehelpen bij de trainingen. Andersom zou Aaldert ook graag getrainde dieren in willen zetten als hulpdier bij cliënten die niet naar De Kiep (kunnen) komen om te werken.

En dat zijn nog niet de enige plannen waarmee Aaldert de diertraining onderdeel wil laten uitmaken van de dagelijkse verzorging en omgang met de dieren op De Kiep. Wekelijks wordt de kinderboerderij bezocht door basisscholen, die educatieve lessen volgen. "De ontwikkeling van een les over leermethodes bij dieren zit al onder de pet. Hiermee levert de investering in diertraining uiteindelijk zowel voor onze cliënten en bezoekers meerwaarde op in de beleving van de dieren en het verstevigt de band. Het maakt de omgang van de medewerkers met de dieren makkelijker en verhoogd hiermee ook het welzijn van onze dieren."

Schoffel 16, 1648 GG De Goorn
Telefoon 0229-54 41 00
Telefax 0229-54 40 30
E-mail veno@veno-degoorn.nl
KLIJK OP ONZE WEBSITE: WWW.VENOSTAL.NL

De ideale schapen-stalinrichting

Voor al uw dagelijks gebruik van schapen- en lammerenhekwerken

VENO produceert een groot aantal speciale producten:

- Opzetruifjes
- Voerbanden
- Doorloopbaden
- Voerhekken
- Behandelingssystemen
- Schuilhokken
- Lammerenvoerbak
- Overwenbok
- Kraamhokken
- Hooiruiven
- Kantelaars
- Melkhekken

Wij leveren maatwerk!

Kijk op onze site voor:
Ingerichte stallen, VENO nieuws, Seizoensartikelen, Drinkbakken etc. etc.

www.venostal.nl

Engelse hooiruif 1,25 mtr

Schuilhok voor schapen en klein vee

Voergoot verhoogd

Dierenverblijf voor klein vee

